

milliárdot ha mi felemelt tarifákkal, ha nehékes szállítási rendszabályokkal sujtjuk, diadalmas utjában fejtudjuk tartóztatni és úgy a magyar, mint a Balkán piacot az osztrák áruktól el tudjuk idegeníteni. Viszont az is igaz, hogy mi is több mint félmilliárdnyi mezőgazdasági terméket szállítunk Ausztriába és mintegy negyven milliárdnyi Ausztrián keresztül, de igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit fognak az osztrákok enni, ha gabonánk és máshonk elzárkóznak?

Mindezeket tekintetbe véve, jó reménységgel állju a rájuk oktrojált küzdelmet, bízva a magunk erején.

Közgazdasági törekvések.

Szívesen foglalkozom Magyarországgal érdekel az a szívós kitartás, amelyvel lázarakötött jogait érvényesíteni törekszik nekünk, a külföldön, néha úgy tetszik, mintha a puskapor füstje eltakarná a küzdőteret. Sokakat nem érdekel, de én min dig' szívesen megkérdézem ilyenkor: Hungaria, quo vadis?

Most is tudok róla. Ismerem a célt, ismerem a hadjárat minden fegyvereit és féltő rokonszenvvel várom a közdelem kimenetelét.

Nem feladatomban azonban e helyen, hogy bírálatot mondjak a fegyverekről; egy nemzet hazafiai törekvéseit megérteni és méltányolni még a rokonszenv sem tudja kellőképpen. Ehhez a haza hű fiának, a nemzet művelt tagjának kell lenni.

En tehát csak arról kívánok szólni néhány szót, milyen hatással vannak a magyarországi politikai zavarok a külföldre, közgazdasági szempontból.

Két szóval felelhetek erre: rossz hatással. A tőke általában a csendes, zavartalan küzdőteret kívánja, ahol rendezett viszonyok között gyarapodhat. Magyarországról pedig házastára: Ausztria azt igyekszik elhítenni a külfölddel, hogy a forradalmi törekvések állandóak határai között. Értethető tehát, hogy a külföldi

tőke nem szívesen építkezik a puskaporos hordó körül.

Szerencséje azonban Magyarországnak, hogy vagyunk már elegenden a külföldön, akik tisztán látják a helyzetet. Akik jól tudjuk, hogy éppen Ausztria érdeke az, hogy a külföldet lehetőleg távol tartsa Magyarországtól, hogy így azt egyedüli piacient tarthassa meg a maga részére. Ez az oka annak, hogy a nagytőke, mely közvetve és közvetlenül kinyújtja csapjait a világot minden tője felé, nem ignorálja teljesen Magyarországot.

Egy fejlődő iparu és iparfejlesztésre még erősen rászoruló országnak azonban nem csupán a nagytőkere van szüksége, hanem a kisebb kereskedő-, bányai- és gyárvállalatok iránt érdeklődő közép és kis-tőkére is. Ezeknek összessége az gazdasági erőt az iparus és kereskedő államoknak, és ennek a tőkének vállalkozó kedve adna fellendülést Magyarországi közgazdaságának is. Kétségtelen ugyanis, hogy a több szemmel vizsgálott, egymástól független és különböző esélyektől függő kis tőkék közgazdasági szempontból sokkal több sabbnak kell tekintenünk, mint az ugyanilyen-összegű, egy vállalkozásra fektetett és egy esélytől függő nagytőkét.

Ez a kis- és középtőke pedig itt a külföldön, amely szívesen vállalkozna kevésbbé kihasznált ipari és kereskedelmi piacon, igen óvatos és érzékeny, mint legfinomabb légsúlymérő. Ennek a tőkének részere Magyarországi jelenlegi helyzete nem megfelelő, legalább is e tőkék tulajdonosai erről vannak meggyőződve.

Mit kellene tenni tehát Magyarországnak?

Ha a közgazdasági megerősödését a külföldi tőkék segítségével ohaítja keresztül vinni, úgy először is meg kellene kísérelnie, hogy a politikai kérdéseket — melyek fejlődésére zavarólag hatnak — rendezze hozzá.

A másik feladat Magyarországi részére; a maga erejéből igyekezni gazdasági megerősödésre.

Jól tudom, hogy ez sem könnyű feladat. De kis kövekből készült a hatalmas gúla és futó komokból képződött sok magas

vése. hogy minden apróságot megragadjon gazdasági életének fejlesztésére. Hozzon a törvényhozás olyan rendelkezéseket, melyek a polgári kötelességek teljesítésénél kedvezményben részesítik főképp az ipari téren jeles eredményeivel működőket és ezekkel valóssággal csábítsa polgárait az ipari élet fejlesztésére.

Hathatos eszköz lenne ehhez csak ugyan egy olyan törvény, melyet az 1888. évi július hó 15-én kelt francia véderőtörvény mintájára kellene megalkotni. Manapság, midőn a megnövekedett életviszonyok középette, mind nagyobb súllyal nehezedik az állam polgáira a véradó, kell-e kecséget bírni, hanem, mint az ipari jeleségért — katonai kedvezmény. Hány, a középisk. végbizonvitványra, csupán az önkéntes egy éves szolgálat kedvezményeért törekvő ifjú tudna az ún. hárfi pályára, ha a törvény biztosítaná azt a jogot, hogy a kiváló tehetségű és szorgalmas iparus ifjak, akik, iparukban feltűnő előmenetelt tanúsítanak s fejlesztésére nívátást mutatnak katonai kedvezményt élvezzenek.

csak egy évet szolgálnak ténylegesen és a következő két évre, mely után a rendes tartalékba lépnek, állandóan szabadságotlansanak.

Kétségtelen, hogy a hatouaság elveszt a kedvezményel. A háromévi szolgálatra kötelezett újoncok fé százeleka, vagyis százezer emberből csupán ötszáz könnyen nélkülözhető, illetőleg pótolható két éven át a póttartalékból.

De akárhogy lenne is, még ha áldozatot kell is hoznia a véderőnek, meg kell ezt tennie az ipar érdekében, melynek fejlesztése, elsőrendű nemzetgazdasági feladat.

Ilyen és ehhez hasonló intézkedések foglalkozással tekát azokat a tényezőket, akiknek kötelessége Magyarországi gazdasági érdekeinek szemmelirtása és előmozdítása. A biztos alapokon mozgó gazdasági élet megerteremése öneréjéből is sikerülni fog Magyarországnak, annál is inkább, mert a szilárd és cél felé biztosan haladó törekvések bizalmat keltenek majd a külföldi tőkében is mely — biztosíthatók feőle mindenkit — szívesen megy akárhova, ahol komolyabb kockázat nélkül a

"E cikket Jules Barro, a kiváló francia közgazdasági író írta a „Magyar Jövendő" részere. Aktualitásiánál és érdekességén tekintve.

hogy nem eslekedtem egészen helyesen. — Hát úgy borzasztó az, ami ezután következik?

— Igen, én azt hiszem, hogy borzasztó. Ó, fejjön még ma este.

Igen.

— De, Margit, hiszen az egyáltalán lehetetlen. Hát hogy fog ide bejönni?

— Az ajtón... A kulcsot a zsebébe dugtam, az előszoba ajtaját meg magam hagytam nyitva. Légy nyugodt, rendben lesz minden. Szóvalcs itt sétál lent az ablak alatt és epedve várja, hogy mikor alszik ki a fény, mert az a jel. Akkor fejjön.

— Örültes — kiáltott Anna és hevesen felugrott. Ebbe én sohasem egyeztem bele.

— Margit egy csókkal lenyírta ajkát és viszközégszerítette a székre.

— Kedves jó Anna ül le szépen, és hallgass meg. Nézd, édes jó Annám én menyasszonya vagyok annak a szegény ifjunak és még én is te sem beszéldhettem magam vele. Péntek már holnap elutazik Olaszországba és 8 esztendőig talán híret sem hallok. Te nem lehetsz olyan kegyetlen, hogy így váljál el tőle, a néni, hogy becsúszoljon elbucszannánk, anélkül

hogy egy csókot adnék neki utra valóul a hozzászu utra.

— Gyermekek, gyermek, te magad se tudod, hogy milyen esztelenséget kívánasz tőlem.

— De édesem, hiszen azt akarom, hogy te is ott légy a találkomanál. Te légy a mi pártfogónk. Ó is azt akarja, hiszen azért udvarolt nekem ma olyan sokat.

— Igen, igen... Azért udvarolt.

— No édes ne várszunk szegényt tovább. És mielőtt Anna megkudályozhatta volna, felkapta a gyertyaoltót és a legutolsó gyertyát is oltotta.

Egy pillanatig mind a két leány remegett a szobájában. Egy-z-re ha k lépések meghallatszott. Margit odaszaladt az ajtóhoz és nyitotta. Anna hirtelen világot gyújtott.

A szoba közepén a fiatal művész állott le ajtóit fejjel.

— Anna kisasszony azt mondja, hogy nagyon helytelenül tettük, hogy ezt a találkozást megbeszéltek — uttozta Margit.

— Bocsásson meg kisasszony, de nem bírtam volna addig elutazni, míg az én kincsemnél el nem bucsustam, míg legalább egyszer nem öleltem magamhoz. Hiszen oly messzire utazom. A fiu edalépett a leányhoz és szőke fejeca

kéjét két kezébe fogva, hosszú, forró csókot nyomott az ajkára. A leány hangtalanul odaesett a fiu mellére.

— Nos, most hát lsten veled édesem.

— lsten veled!

— lsten önnel kisasszony!

Anna keset szorított a festővel és tempaszentelen hangon mondta:

— lsten önnel!

Még egy hosszú kézszorítás és az ajtó bezártul megdőtte.

Margit sirva borult Anna nyakába és állta az ölelést hidegen, halványan.

De mikor Margit csöndesen átment a hálszobába, a szép halovány leány csak oda esett a szőnyegre az előtt a pálmagrupp előtt, és sőtát hája ráborult az arcára és a karcsu nyenyő-rű test ott vonaglott a földön nebes, hangtalan sokogásban s nagy időbe telt, míg felszakadt melléből történ, fúdokolva:

— Most aludt ki hát a fény — nekem.

— Vége.

UJDONSÁGOK.

Hátralékosainkhoz. Mindazon tisztelt vidéki hátralékos előfizetőinket, akiket fizetésre már több ízben nemcsak a helyen, hanem külön is felhívtunk, egész tisztelettel ismételtén arra kérjük őket, legyeuek szivesek nekünk a hátralékaikat postafordultával beküldeni, mert nekünk is szükségünk van a pénzre. Mi sem bankárok, sem tőkepénzesek nem vagyunk tisztán a hirdapírás a kenyerünk, így reá vagyunk utalva, hogy azt a esékely előfizetési összeget, ha már előbb nem is, de legatább az év vége felé megkapjuk. A tisztességes vidéki sajtó nehéz hivatást tölt be, fontos kultur missziót teljesít, így azt a mostoha és teljesen indoklatlan bánásmódot, melyben olvasóinak fájdalom, nagyrésze részesíti, épen nem érdemli meg. Az előfizetési névlistéknek beküldését tehát kérjük és várjuk.

A Kossuth sírbeli felavatás. Hálhatatlan emlék.

zalkészességéből emelt remek mauzóleumát a dűrtőlben adták át országos ünnep keretében Buda-pestben a kegyesi temetőben. Az ünnepélyen megjelent a magyar kormány Vekerle Sándor miniszterének vezetésével és részt vettek az összes politikai pártok is, valamint számos város küldöttéigileg képviseltette magát. Turin olasz város, hol Kossuth Lajos évek hosszú során át élt a megalakított három tagú küldöttségel képviseltette magát Kossuth Lajos mauzóleuma remek építmény, több mint 500 ezer koronába került, melő a nagy halotthoz a méltó a nemzetiség is. A mauzóleumba csillortörkөн helyestek vételek, nyugatomra Kossuth Lajos és Kossuth Lajosné, és Kossuth Vilma hamvait. Az országos ünnepélyre megijűt Olaszországból Kossuth Lajos Nyádré is, aki testvérével Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel vett részt. Műleik és részvételük hamvaitak örök nyugatomra helyezték.

Pártgyűlés. A celldömöki választókörlet függetlenségi és 48-as párt Vezérferiák csütörtökön d. n. értekezletet tartottak, melyen megbeszéltek a politikai helyzetet és előkészületeket tettek a vasárnap, ma d. e. 10. órakor celldömölkön a „Korona” szálloda nagytermében tartandó kerületi közgyűlésre. Mint értesülünk a vezérferiák Kossuth Ferenc politikája mellett foglaltak állást. A vezérferiák állásfoglalása minden esetre irányadó a mai közgyűlésnek is. Himni akarjunk, hogy a választókörület józan gondolkodású választói, tekintve hazánk súlyos politikai viszonyát, higgadt megfontolással Kossuth Ferenc politikáját fogadják helyeselné.

felelőség nélkül dobálódzó banda bandázó Justh pártos. Ma este 6 órakor a celldömöki függetlenségi és 48-as kör tart gyűlést a Szarvas-féle vendéglőben lévő helyiségben.

Élőhalottak szállítása. Csütörtökön a dél-órakban Bpestről a celldömöki állomásra érkező személyvonathoz egy harmadosztályú személykocsi volt csatolva, melyben 12 órált volt, nekik tartak vegyest. A szerencsétlen élőhalottakat fűapó kísérte. A kocsiat az állomáson lecsatolták és a csákrórnai vonathoz kapcsolták. A szerencsétlen élőhalottakat a zalaezgrazegi kórházba

Hamis egyfelművek. Körmendi lap-tárnok írja, hogy ott számos hamis egyforintos estét pénz van forgalomban. Jó lesz tehát az estét egyforintosokat alaposan szemügyre venni mert könnyen meglehet, hogy hosszánk is jár belőle.

Tűzvész. A szomaszédos Vönöck községben nagy tűzvész pusztított szerdán. A reggel órákban ütött ki a tűz a község felső részén nyugati-széli. 36 ház és számos melléképület takarmány, gazdasági eszközök állat, jettá pusztult. Tűzvész áldozata. A tűznél hamarosan megjelentek a szomaszédos községhez tartozó, de viz hiányában nem tudtak kellően védekezni a tűzto vaterjedése ellen. A tűz alkalmávaln egy ember és egy kis gyermek súlyos égési sebeket szenvedtek. A hideg téli idő csak növeli a szegény tűz károsultak szenvedését.

Hírlézés. Öv. Stern Lipótné, szül. Salzberger Malvin asszony, a jházi Izt. négyzet tiszteletbeli elnöke hosszas szenvedés után f. hó 22-én Jánosváros 52 éves korában meghalt. Te-

netése a közönség élénk részvétele mellett szer-lán ment végbe.

Biztosítási főügynökség. Hazánk legelső és legrégebb biztosító intézete, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság Celldömölkön a jafás területére kerületi főügynökséget állított fel. Az új főügynökséget a Komencsaljai Közgazd. Hitelbankra ruházta a társaság.

A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember, dr. Buzsáfalvi István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll. Budapest: Károly-körút 3. sz. Há e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen az országban paratlan, direkt Ameri-cából hozottat felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint százszor fog beteg-seget, vagy foghiányt látott el sikeresen a villa-mos-átzürödtetési mód segítségével, teljesen fájdalommentesen. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt az összeskörözött fog-operációk és es műfog pótlások sikeréért, melyért a vallás- közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára árai mérsékeltek. Minden felvillag-osítás díjtalán. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják minden fogpótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal va-laszol.

Mi a lecsobb karácsonyi ajándék? E kérdésben sokan torik fejüket a karácsony előtti. Késztéelen, hogy egy karácsonyi-ajándék akkor felel meg rendelkezésének, ha szépsége mellett egyáltalán praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol kepek ne díszítsenek a falakat. Szasszurta fokozódik azonban a háta-, ha-kasunkat, valmely kedves hozzátartozónak mű-vestű olajfestmény, vagy krétarajzu arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyáltalán a legszebb, legedveztebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A „Rafael” fényképzési és festészeti mű-intézet, Budapest, VII. Botteniller-utca 46. a mellett, hogy a főváros, legelső ilyen műintézete még egyáltalán feltűnően olcsó árakkal is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésel elegendő egy fény-kép beküldése. Kréta-rajzok már 6 koronától olaj-festményektől 10 koronától rendelhetők díszes paszpartuval. E hírneves műintézet lapunk ol-vasóinak készséggel szolgál előzetes fevilágosítással és árjegyekkel. Megbízható ügynőkök mindenütt felvételnek.

Hírlézés.

E rovásban közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

„Jháza és Videke” szerkesztője, Novák Pál, legutóbbi nyilatkozatára a közönség tájékoztatása végett, kijelentem, hogy nevesett úrról II. sajtóperem tárgyalása után „Vasvármegyében” kijelenttem, miszerint akkori tanuvallomása ha-nyilatkozatára, hogy minden fogadás (??) eljárka mellőzőszóval egyszerűen perelni fog. Es — noha az ügy azóta fel is évült — csakugyan nem perelt. Egyelőre ennyit, mivel a közönség ebből nagy ártatlanságot úgy is láthatja, s azt is kihá-mozhatja belőle, hogy kettőnk közül melyik börtönbe való.

Jánosváros, 1909 november 25.

okt. 1909

Árverési hirdetésny kivonal.

A celldömöki kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Porkoláb Mihály, ügyvéd, celldömöki lakos vegrehajtatónak — Farkas Imre és n je Szijártó Piroksa kemencesszentpéteri lakos, vegrehajtatás szenvedők el-leni 260 korona tőke követelés és jár. iránti vegrehajttai ügyében a celldömöki kir. járásbí-róság titűletlen levő a a kemencesszentpéteri 98 sz. tjkvben A + 127 hrsz. alatt foglalt 63 sz. házias ingatlanra 320 kor. a kemencesszentpéteri 238 sztkvben A + 2. 3. 5. 7. 9—12. sor 367 hrsz. 1512 öles szántó bírósági dűlőben 504 hrsz. 1160 öi szántó a kati dűlőben 643 hrsz. szántó a rétföldi dűlőben 567 öi, — 953 hrsz. 139 öi rét a rábaréten, 1182 hrsz. 1 hold 1200 öi legelő a caeren, 1809 hrsz. 262 öi legelő az-ujos-tásban 983/a — hrsz. 367 öi rét a szigeti réten, 845/a — 845/d hrszások alatt 619 öles rét a a felső réten részletekből álló ingatlanra 542 K

a kemencesszentpéteri 239 sztkvben A 1. 2. 3. 5. 7. 9—12 sorsz. alatt, 365 hrsz. 1512 öi szán-tó a bírósági dűlőben, 505 hrsz 1160 öi, a 642 hrsz. 557 öi szántó a rétföldi dűlőben. 954 hrsz. 138 öi rét a rába réti dűlőben, az 1183 hrsz. 1. hold 1200 öi legelő az alsócaeren, 1310 hrsz. öi legelő az ujosztásban, — a 983/a hrsz. 359 öles rét a szigeti réten, (946—946/d) hrsz. 548-öi rét a rábaréten 533 koronában megállá-pított, kikülfutási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. má-jus 10-ig 70 (tíz) napigán áttiltja g. traktor-báncságházát magtárolni nyilvános árverésen eladatul fog. Az árverési sazándakozók tartoznak az in-

tott es az 1881 évi november hó 1-én 3858 sz. a. Velt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt évadékképes örökékapirban: a kikülfutás-késze letenni, vagy az 1881. évi 60. sz. 170 §-4-ében a bánatpénzre a bíróságnal előleg-lyezéséről kiállított szabályszerű elismervény-átzsolgáltatni.

Celldömök 1909 október 18-án.
A kir. járásbíró mint kir. hatóság.
DR. SZABÓ kir. jbró.

Magy. kir. államvasutak
Igazgatóság.
218292 sz. F IV.

Morzsoljt új friss tengeri saronki-vili
továbbítására.

A magyar királyi államvasutak igaz-gatósága a folyó évben is intézke-rett az irant, hogy a morzsoljt új (II) tengeri, akár zsákokban, akár ömlesztet állapokban, (a la rinfusa) kerül felad folyó évi november hó 8-tól kezdve vissz-szavonásig, legkésőbbben azonban 1910 évi február hó végéig az élő átlatok, a friss hus, a friss gyümölcs, a friss főze-lék és a tojás-küldemények kivétele ével az üzletszabályzat 56 §. 4. bekezdéséne alapján minden egyéb köcsirakománnyu teherárú- és gabonaszállítvány előtt sor-renden kívül, de az új (friss) tengeri fel-adásának sorrendjében rakassék a kocsi-kba és szállítsassék el.

Amennyiben a befűvarozás alkalmá-vai a bérakásra nem állna aronnal kocaal rendelkezésre, a morzsoljt új (friss) tengeri az üzletszabályzat 56 § (3) pontjának alkalmazása mellett átvételek mind-

Arú felvételi korlátozás esetén — ha az árufelvétel csak előállatot és gyorsan romló élelmiszerekre nézve tartatik fenn, — a morzsoljt (friss) új tengeri saronki-hető fel.

Budapest 1909 nov. 10-án.
A Magyar királyi államvasutak
Igazgatósága.
(Utányomas nem díjartatik.)

Magy. kir. államvasutak
Igazgatóság.
193539/AL.

Félfáru vasuti jegy váltására jogosult arcképes évi igazolványok kiállításra és a már használtban levőknek érvényesítőse az 1910 évre.

As állami törvényhatósági tisztviselő-k, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsu városok tisztviselői féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes igazolványai a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Bu-dapest Andrássy ut 73—75) már beküld-hető, legkésőbb azonban december hó 31-ig elküldendők beküldendők.

